

Adi ortaklık adına tescil işlemi yapılmayan aracın işletme aktifine nasıl kaydedileceği ile yapılan giderlerin GV ve KDV karşısındaki durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	39044742-KDV.29-97163
Tarih	24.11.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü

Sayı : 39044742-KDV.29-97163

24/11/2015

Konu : Adi ortaklık adına tescil işlemi yapılmayan aracın işletme aktifine nasıl kaydedileceği ile yapılan giderlerin GV ve KDV karşısındaki durumu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, adi ortaklık faaliyetinde bulunan işletmenize ait malların taşınabilmesi amacıyla kamyonet satın alınarak işletme aktifine kaydedilmek istendiği, ancak aracın adi ortaklık adına tescil işleminin olmadığı, ayrıca Ulaştırma Bakanlığı tarafından adi ortaklık adına K2 belgesinin verilmediği belirtilerek, işletmede kullanılmak üzere ortaklığınız adına bedeli ödenerek alınacak söz konusu aracın işletme aktifine nasıl kaydedileceği ile araca ilişkin KDV, amortisman ve

yapılan masrafların gider olarak dikkate alınıp alınamayacağı hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

GELİR VERGİLERİ KANUNU YÖNÜNDEN

818 sayılı Borçlar Kanununun 520 nci maddesinde yer alan düzenlemede adi ortaklık iki veya daha çok kişinin emeğini ya da malını bir amaca ulaşmak için birleştirdikleri bir sözleşme türü olarak tanımlanmaktadır. Adi ortaklığın amacı, ortakların sorumlulukları, sermayesi, borçları ve alacakları bu kanunda düzenlenmiştir. Adi ortaklık tüzel kişiliği haiz olmayıp Borçlar Kanunu hükümlerine göre kurulur ve son bulur.

Borçlar Kanununun 534-538 inci madde hükümleri kapsamında iştirak halinde mülkiyet esasına göre faaliyet sürdüren adi ortaklıklar elde ettikleri gelirin vergilendirilmesi açısından bağımsız bir ünite olarak kabul edilmemiştir. Ticari faaliyette bulunan adi ortaklıklarda her bir ortağın payına düşen kazanç ayrı ayrı ticari kazanç sayılmıştır. Ortaklar kendi paylarına düşen karlarını ticari kazanç olarak münferiden beyan etmek zorundadırlar. Ancak adi ortaklık KDV yönünden vergi mükellefi gelir stopaj yönünden ise vergi sorumlusu olarak kabul edilmiştir.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde, ticari kazancın tespitinde nelerin gider olarak indirilebileceği sayılmış olup; aynı maddenin 5 inci ve 7 nci bentlerinde safi kazancın tespitinde kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dahil olan ve işte kullanılan taşıtların giderleri ile Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanların indirim konusu yapılacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan, Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesinin (B) fıkrasında; vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esas olduğu, vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerinin gerçek mahiyetinin yemin hariç her türlü delille ispatlanabileceği, vergiyi doğuran olayla ilgisi tabii ve açık bulunmayan şahit ifadesi ispatlama vasıtası olarak kullanılmayacağı, iktisadi, ticari ve teknik icaplara uymayan veya olayın özelliğine göre normal ve mutad olmayan bir durumun iddia olunması halinde ispat külfetinin bunu iddia eden tarafa ait olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre; Karayolları Taşıma Yönetmeliğince K2 belgesi almak için tüzel kişiliği olmayan adi ortaklığınız adına tescili yapılamayan aracın ortaklardan biri adına alınması durumunda, araç sahibi ile ortaklığınız arasında kiralama sözleşmesi düzenlenmesi ve aracın yalnızca ortaklığınız faaliyetlerinde kullanılması şartıyla araca ait giderler ve amortismanın indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

1/1 maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye’de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV’ye tabi olduğu,

29/1 maddesinde, mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV' den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi indirebilecekleri,

30/d maddesinde ise Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen KDV'nin mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV'den indirilemeyeceği

hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca KDV Kanununun (1/3-f) maddesine göre, Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiraya verilmesi işlemleri KDV'nin konusuna girmektedir. Buna göre, motorlu nakil ve cer vasıtaları, her türlü motorlu araç, makine ve tesisat ile bunların eklentilerinin kiraya verilmesinden elde edilen iratların gayrimenkul sermaye iradı olduğu hüküm altına alınmış olup söz konusu mal ve hakların kiraya verilmesi işlemi, ticari, sınai, zirai ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde verilen bir hizmet olmasa dahi KDV'ye tabi olacaktır.

Buna göre, başka faaliyetleri nedeniyle KDV mükellefiyeti bulunmayan ortağınızın özel mülkiyetindeki aracı kiraya vermesi KDV Kanununun 1/3-f maddesi kapsamında KDV'ye tabi olacak, bu kiralama hizmetine ait KDV kiracı tarafından sorumlu sıfatıyla 2 No.lu KDV beyannamesiyle beyan edilmek suretiyle indirim konusu yapılabilir.

Kiraya verenin başka faaliyetleri nedeniyle KDV mükellefiyetinin bulunması durumunda söz konusu aracın ortağı bulunduğu adi ortaklığa kiraya verdiği araç dolayısıyla fatura düzenlenmesi gerekmekte olup, bu durumda kiracı tarafından ödenen KDV indirim konusu yapılabilir.

Sonuç olarak, adi ortaklığınız adına tescilli yapılamayan aracın, ortaklardan biri adına alınması, araç sahibi ile ortaklığınız arasında kiralama sözleşmesi düzenlenmesi ve aracın yalnızca ortaklığınız faaliyetlerinde kullanılması şartı ile söz konusu aracın giderlerine ilişkin (yakıt, tamir vb.) yüklenilen

KDV'nin ortaklığınız tarafından indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026